

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

Poznámka: Zveřejněna je pouze upravená verze dokumentu z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů a aplikačních zákonů ČR).

Nejsou dotčena práva podle § 16 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) oprávněných osob uvedených v § 16 a § 17 téhož zákona.

19. schůze rady města dne: 05.11.2019

Bod pořadu jednání: 28

Zajištění provozu systému sdílených kol (BIKESHARING) v Liberci

Stručný obsah: V souladu s usnesením RM č. 13/2018 ze dne 2. 1. 2018 byla podána žádost o dotaci do Výzvy č. 14/2017. Žadatel, statutárnímu městu Liberec, bylo zasláno "Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků ze SFŽP ČR" pro projekt „100 kol pro bikesharing v Liberci“. Po důkladném zvážení chce nyní statutární město Liberec od smlouvy odstoupit.

MML, Odbor strategického rozvoje a dotací

Důvod předložení: Nevyužití dotace SFŽP

Zpracoval: Vorlová Dana, Ing. - pracovník odboru strategického rozvoje a dotací

Projednáno s: Zámečnickem Jaroslavem, Ing., CSc., primátorem města

Předkládá: Maturová Michaela, Ing. - vedoucí odboru strategického rozvoje a dotací

K projednání v radě přizván(a):

Předpokládaná doba projednání (min): 5

Po schválení předložit na jednání:

Návrh usnesení

Rada města po projednání

schvaluje

1. nevyužití dotace SFŽP na nákup sdílených kol
2. přípravu zadávací dokumentace na zajištění systému sdílených kol prostřednictvím provozovatele systému sdílených kol na období let 2020 a 2021 financovaných z prostředků SML pro
Pouze mechanická kola – ceník Varianta A dle přílohy č. 1

nebo

přípravu zadávací dokumentace na zajištění systému sdílených kol prostřednictvím provozovatele systému sdílených kol na období let 2020 a 2021 financovaných z prostředků SML pro
Kombinaci mechanických kol a elektrokol – ceník Varianta A a B dle přílohy č. 2

nebo

přípravu zadávací dokumentace na zajištění systému sdílených kol prostřednictvím provozovatele systému sdílených kol na období let 2020 a 2021 financovaných z prostředků SML pro
Pouze pro elektrická kola - ceník Varianta B dle přílohy č. 3

zrušuje

„Usnesení rady města č. 749/2019 ze dne 29.7.2019 ve znění:

„schvaluje“

přípravu zadávací dokumentace pro provoz sdílených kol dle VARIANTY 2 popsané v důvodové zprávě,

„a ukládá“

VARIANTA 2

zajistit přípravu a předložit zadávací dokumentaci k projednání RM.

P: Maturová Michaela, Ing. - vedoucí odboru strategického rozvoje a dotací

T: 30. 9. 2019“

ukládá

zajistit přípravu a předložit zadávací dokumentaci k projednání RM podle Varianty A, příloha č. 1

nebo

zajistit přípravu a předložit zadávací dokumentaci k projednání RM podle Varianty A a B, příloha č. 2

nebo

zajistit přípravu a předložit zadávací dokumentaci k projednání RM podle Varianty B, příloha č. 3.

P: Maturová Michaela, Ing. - vedoucí odboru strategického rozvoje a dotací
T: 30.11.2019

Důvodová zpráva

Počáteční myšlenka dotačního titulu SFŽP na nákup kol a stojanů počítala s přesahem 5 leté udržitelnosti projektu a zmiňuje širší koncepci, která zahrnuje podporu cyklodopravy a udržitelné mobility v Liberci, dále budování potřebné infrastruktury pro cyklisty, možné napojení sdílených kol na městskou MHD (Opuscard), případně zajištění provozu kol jednou z městských organizací. Takto pojatá koncepce je dlouhodobá a vyžaduje vážné rozhodnutí o směřování města k navyšování podílu kol na dopravě v Liberci. **Bez sporu vyžaduje tým lidí, který na této koncepci pracují.** Potřeba **pozice cyklokoordinátora** je zmiňována dlouhodobě, program rozvoje cyklistické dopravy v Libereckém kraji 2014-2020 stanovuje úkol vytvoření pozice cyklokoordinátora, aktivní podporu cyklistické dopravy včetně vytváření podmínek pro mobilitu a navýšení počtu cyklistů.

V současné době **dotační titul SFŽP** pro nákup kol a stojanů funguje víceméně samostatně bez propojení na diskuze o dlouhodobější koncepci cyklodopravy v Liberci, bez propojení a diskuzí s dopravním podnikem, případně s městskou organizací, která by provoz kol zajišťovala. Momentálně neexistuje pozice cyklokoordinátora v rámci MML a nevedou se diskuze o možném vývoji SW pro město, který by zajistil i provoz sdílených kol.

Při poskytování služby sdílených kol **samostatně bez širšího koncepčního pojetí, doporučujeme v tuto chvíli od dotace ze SFŽP odstoupit** a zajistit celý provoz včetně poskytnutí kol do systému přes externího dodavatele.

K tomuto rozhodnutí jsme dospěli také na základě doporučení externího nezávislého konzultanta, pana Jaroslava Pavlíka a na základě jeho zkušeností z jiných měst v ČR i v rámci EU.

Toto doporučení je navrženo také s ohledem na značný technologický vývoj v oblasti cyklistiky, zejména na výrazný nárůst užívání elektrických kol a nelimitovat rozvoj sdílených kol nákupem mechanických kol, která ve výhledu pěti let mohou být technologicky a morálně zastaralá, a tedy pro město ekonomicky nevýhodná.

Návrh provozu sdílených kol na období 1.4.2020 do 30.11.2021

Na základě zkušebního provozu systému sdílených kol a analýzy obdobných systémů v rámci ČR a na území EU radě města navrhuje stanovit další postup pro výběr dodavatele systému sdílených kol, zaměřit se v rámci dalšího provozování této služby na následující parametry:

- 1) Způsob provozování/zajištění provozu sdílených kol
- 2) Území, na kterém budou kola provozována
- 3) Období, na které bude služba zajištěna
- 4) Cena půjčovacího/jízdného
- 5) Systém parkování kol
- 6) Počet provozovaných kol
- 7) Typ kol
- 8) Výbava kol
- 9) Další postup a výběr poskytovatele služby

1) Statutární město Liberec může systém sdílených kol provozovat ve dvou základních variantách, prostřednictvím vlastních zaměstnanců, resp. některé ze svých organizací, nebo prostřednictvím vybraného provozovatele.

První varianta byla zamítnuta na jednání mimořádné rady města dne 30.7.2019 usnesením č. 749/2019.

Proto radě města doporučujeme zajištění systému sdílených kol prostřednictvím vybraného provozovatele. Po srovnání výsledku výběrových řízení na obdobné systémy v ČR je předpokládána výše dotace, resp. platby za roční provoz systému, na úrovni 1,5 milionu Kč bez DPH.

2) Systém sdílených kol, aby byl maximálně efektivní a současně zaručoval dostupnost pro všechny obyvatele a návštěvníky města, musí být provozován na celém jeho území. Tím se zaručí dostatečný počet uživatelů. Současné tento rozsah zavazuje provozovatele k vysokému standardu služeb, zejména s

ohledem na relokaci kol mezi místy s vysokou mírou využití, a naopak místy s menším zájmem či horší dostupností. Rozsah území a způsob použití kol je možné regulovat nastavením parkovacích míst či celých zón, jak je uvedeno dále v tomto materiálu.

3) Vzhledem k neustálému technologickému vývoji, v kombinaci se snahou zajistit kvalitní a kontinuální službu, je ideální časový úsek pro výběr poskytovatele systému sdílených kol dva roky, tedy na období dvou na sebe navazujících sezon. Sezónou je považováno období od 1. 4. do 30. 11., pokud to povětrnostní podmínky umožní. Období dvou let je atraktivnější rovněž z pohledu možných dodavatelů služby a je předpokladem pro jejich vyšší zájem.

4) Zásadní z hlediska fungování a úspěšnosti systému sdílených kol je nastavení ceníku pro koncového uživatele. Proto radě města předkládáme následující variantní řešení:

Varianta A mechanická kola	
Prvních 10 minut	Zdarma
Každých dalších 20 minut	15 Kč
24 hodin	150 Kč
Měsíční předplatné	300 Kč
3 měsíce	450 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	1000 Kč

Varianta B elektrická kola	
Prvních 10 minut	10 Kč
Každých dalších 20 minut	15 Kč
24 hodin	150 Kč
Měsíční předplatné	300 Kč
3 měsíce	450 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	1000 Kč

Varianta C pro stávající uživatele časových jízdenek hromadné dopravy, omezený počet jízd	
Prvních 10 minut, maximálně 5 jízd denně	Zdarma
Každých dalších 20 minut	10 Kč
24 hodin	120 Kč
Měsíční předplatné, maximálně 200 jízd za měsíc	200 Kč
3 měsíce, maximálně 700 jízd	300 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	700 Kč

První dvě varianty vycházející ze stávajícího nastavení tarifu pro uživatele, varianta číslo 2 předpokládá využití elektrických kol, za jejichž využití jsou uživatelé ochotni zaplatit vyšší částku a není tedy nutné zachovat dosud zavedené bezplatné jízdy pro mechanická kola. Varianta číslo 3 ukazuje možnost zvýhodnění pro vybranou skupinu uživatelů, například těch, kteří již pravidelně využívají systém veřejné hromadné dopravy. Podobně lze zavést zvýhodnění například pro studenty, je však nutný jejich seznam či jiný identifikátor nebo alespoň maximálně snadný import uživatelů do daného systému.

Vzhledem k dalšímu navrženému postupu navrhuje radě města zachování stávající bezplatné jízdy v délce deseti minut pro mechanická kola v kombinaci s jízdným od první minuty pro elektrická kola.

5) Sdílená kola je možné provozovat v tzv. stanicovém nebo bezstanicovém režimu. První z nich je finančně i časově náročný z hlediska jeho přípravy a zavedení na území města. Neumožňuje ani pro město výhodnou variabilitu v případě, že je nutné stanice umístit na jiné místo nebo některou přidat. Na druhou stranu bezstanicový systém klade větší nároky na samotné uživatele a provozovatele systému, neboť kola mohou být umístěna kdekoli ve veřejném prostoru. Provozovatel ovšem může ve spolupráci s městem určit místa, kde uživatelé mohou kola parkovat, případně stanovit celé zóny se zvláštním režimem parkování. Při výběru provozovatele systému sdílených kol je proto nutné stanovit podmínky pro parkování kol a garantovat, že daný provozovatel dokáže účinně regulovat parkování v daném území, a to i s ohledem na technické vybavení kol. Jako naprosto nevyhovující technické řešení je nutné označit uzamykání kol k městskému mobiliáři, dopravním značkám či jiným prvkům ve veřejném prostoru. Naopak ideální řešení je uzamykání kol k sobě samým například zámkem zadního kola či prostřednictvím jiného technického řešení. Systém parkování je účinný vždy jen v kombinaci s možností sledovat kola v reálném čase prostřednictvím zabudované GPS v kombinaci s GSM modulem pro komunikaci kola s daným systémem. Neméně důležitá je úroveň servisního zázemí a reakční doby daného provozovatele v případě, že je třeba odložené kolo přemístit.

6) Vzhledem k velikosti území statutárního města Liberec, počtu jeho obyvatel a v návaznosti na výsledku dosud provozovaného systému, jakož i s ohledem na zkušenosti z dalších systémů sdílených kol je pro Liberec nejvhodnější minimální počet jízdních kol 120, ideálně 150.

7) Členitost území a povětrnostní podmínky vyžadují na území města využívat minimálně mechanická kola vybavená přehazovačkou se třemi rychlostními stupni. Výrazně vhodnější jsou ovšem kola elektrická umožňující pohodlnou jízdu bez ohledu na členitost terénu a fyzickou zdatnost uživatelů. Elektrická kola výrazně rozšiřují věkovou hranici pro využívání systému sdílených kol. Zatímco mechanická kola jsou nejvíce využívána uživateli do 26 let věku, elektrokola mají tuto hranici více než dvojnásobnou, nejsou výjimkou ani uživatelé ve věku 55+.

Proto radě města doporučujeme v zadávací dokumentaci požadovat dodávku elektrických kol či elektrických v kombinaci s mechanickými.

8) Sdílená kola jsou součástí městského prostoru a hromadné dopravy. Musejí proto splňovat nejen zákonem stanovené podmínky, ale i další parametry z hlediska bezpečnosti a komfortu uživatelů. Kola musí fungovat v režimu tzv. smart-bikes. Z hlediska výbavy musí splňovat především tuto výbavu a technické řešení:

- odolné materiály
- blatníky
- výrazné přední i zadní světlo
- GPS, GSM
- stojánek
- zvonek
- reklamní prostor
- přepravní košík
- výškově nastavitelné sedlo bez použití nástrojů, zabezpečené proti vyjmutí, vhodné pro uživatele od 150 cm

9) Na základě výše uvedeného doporučujeme radě města vypsát veřejnou zakázku na poskytovatele systému sdílených kol pro roky 2020 a 2021 na minimálně 120 kol ve výbavě smart-bikes v bezstanicovém režimu v maximální hodnotě zakázky 3 miliony Kč bez DPH.

Přílohy:

Příloha č. 1 _Varianta A

Příloha č. 2 _Varianta A+B

Příloha č. 3 _Varianta B

Pouze mechanická kola:

Varianta A mechanická kola	
Prvních 10 minut	Zdarma
Každých dalších 20 minut	15 Kč
24 hodin	150 Kč
Měsíční předplatné	300 Kč
3 měsíce	450 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	1000 Kč

Kombinace mechanických kol a elektrokol:

Varianta A mechanická kola	
Prvních 10 minut	Zdarma
Každých dalších 20 minut	15 Kč
24 hodin	150 Kč
Měsíční předplatné	300 Kč
3 měsíce	450 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	1000 Kč

+

Varianta B elektrická kola	
Prvních 10 minut	10 Kč
Každých dalších 20 minut	15 Kč
24 hodin	150 Kč
Měsíční předplatné	300 Kč
3 měsíce	450 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	1000 Kč

Pouze elektrokola:

Varianta B elektrická kola	
Prvních 10 minut	10 Kč
Každých dalších 20 minut	15 Kč
24 hodin	150 Kč
Měsíční předplatné	300 Kč
3 měsíce	450 Kč
Roční předplatné (360 dnů)	1000 Kč